

norsk
soroptima

■ **Kvinner og utdanning – s. 6**

■ **Utdanning – hvorfor er det så viktig? – s. 12**

Kjære Soroptimister

Det er en stolt unionspresident som skriver denne ledere etter å ha lest alle bidragene til dette Soroptima. Det er blitt et flott temanummer. Jeg er imponert over engasjementet og over de resultatene vi får til her hjemme i Norge, lokalt og nasjonalt, og ute i verden. Vi er en global stemme for kvinner, og vi gjør en forskjell. Det kan det ikke være noen tvil om.

“Educate to lead”, utdanning og ledelse, er langtidsprogrammet for Soroptimist International 2011-2021. Som dere kan lese om her og på nettsiden til unionen og klubbene, har norske soroptimister i mange år hatt et sterkt engasjement for kvinner og utdanning. Utdanning er grunnlaget for at jenter kan oppnå frihet og nå sitt potensial.

Ledelse har kanskje ikke vært like mye fokusert. Jeg oppfordrer derfor klubbene til å bringe dette tema inn i sitt arbeid med bevisstgjøring, påvirkning og prosjektarbeid. SI president Yvonne Simpson nevner tre elementer under “Educate to lead”: Å lede seg selv, å lede andre og å lede organisasjoner. Det er stikkord å arbeide videre med.

I klubben kan dette være mulige tema for foredrag og/eller diskusjoner/erfaringsutvekslinger mellom medlemmene. En kan sette søkelys på hva som generelt skal til for å få flere kvinnelige ledere, men også hva ledelse er og hva det innebærer mer konkret.

Yrkesforedrag fra medlemmer med ledererfaring er et forslag. Og kanskje kan du som klubbmedlem være en positiv bidragsyter og sparringspartner for et annet medlem med lederambisjoner? For en del yngre yrkeskvinner, som vi gjerne vil tiltrekke oss, vil dette være interessant. Noen klubber har også hatt tema som selvutvikling, presentasjonsteknikk osv - som går rett inn i det å lede seg selv og andre.

Å ta verv, herunder lederverv, i vår organisasjon er også en treningsarena for ledelse. Min oppfordring

er at medlemmene lar klubbpresidenten få utvikle seg og utføre vervet på sin måte.

Hva gjør vi på prosjektsiden? Får vi frem våre yrker (ledere eller ikke) i klubben og utad? Tenker vi over hvilken rolle vi kan spille som rollemodeller for yngre kvinner? Jeg nevner mentorprogrammet som nå er i flere klubber og yrkesmessen i regi av Odalsklubben som eksempler. La oss gjøre mer av dette! På SI Convention i Istanbul ble rollemodeller nevnt som en av de viktigste faktorene for å bringe likestillingen fremover.

Nå gleder jeg meg til 8. mars arrangement i Bærum soroptimistklubb: “Kvinner, Ledelse og livsfaser” ved Silvija Seres.

*Lykke til videre med soroptimistarbeidet,
Soroptimisthilsen fra Kirsti*

I dette nummer av Soroptima finner dere interessant informasjon om det som foregår på SIE nivå. Fra klubbene har det kommet gode innlegg om prosjektarbeid og til og med SI prosjekter kan dere lese om her. Kanskje kan noen klubber finne tips til prosjekt de kan jobbe med fremover.

Når dere mottar dette mars-nummeret, er redaksjonen allerede i full sving med neste nummer som kommer i mai – men det er ikke for sent å komme med innlegg, innsendelsesfrist er 30. mars!! og tema er: Prosjektarbeid / helse og miljø.

Med 1800 kvinnelige medlemmer i Norge, er det sikkert noen som jobber innen helse og kanskje kan gi oss et innblikk f.eks. fra sitt fagfelt – og mange klubber har vel også prosjekter innenfor tema helse.

Og hva med miljøet i ditt nærområde? Kanskje dere kan formidle noe derfra.

Vi gleder oss til å se mange innlegg fra både klubber og medlemmer!! Husk også tilhørende bilder.

Nå er vinteren på hell, snøkløkene har blomstret lenge og vårblomster er i anmarsj. Men det er kanskje mange av dere som fortsatt ikke er helt ferdig med vinteraktiviteter og snart setter kursen til fjells.

Redaksjonen ønsker dere alle en riktig GOD PÅSKE !

- 4 SIEs arbeid med Advocacy – påvirkning
- 6 Kvinner og utdanning – ny mulighet til å synliggjøre soroptimistene!
- 7 Å være i et doktorgradsløp
- 8 Ålesund er blitt universitetsby
- 8 Astrid Wiese Brinck – hedret
- 9 Mentorprogrammet
- 10 Bli med på norske soroptimisters mentorprogram!

- 12 UTDANNING – Hvorfor er det så viktig?
- 14 10. desemberappellen går til utdanningsprosjekter i Nepal

- 15 Her er vårt hovedprosjekt i Drammen Soroptimistklubb
- 16 Utdanning forebygger menneskehandel i Moldova
- 18 Vellykket jordmorprosjekt

- 19 Female Teacher Education Project Afghanistan
- 20 Fra Røros til Malawi
- 22 Støtter barnehjem i Sør-Afrika
- 23 A lost generation? We won't let that happen! «Syrie – Back to school»

Norgesunionen

Unionspresident:
Kirsti Guttormsen
unionspresident@soroptimistnorway.no

1. visepresident:
Bente Lene Christensen
1visepresident@soroptimistnorway.no

2. visepresident:
Janine Schaller-Bøyum
2visepresident@soroptimistnorway.no

Unionskasserer:
Wenche Wickstrand
unionskasserer@soroptimistnorway.no

Unionssekretær:
Unn Viken
unionssekretaer@soroptimistnorway.no

Unionsrepresentant:
Kari H. Simensen Breilid
unionsrepresentant@soroptimistnorway.no

Landssekretær:
Aud Brønn
landssekretaer@soroptimistnorway.no

Guvernører:
Aud Baadstrand Skare
governor1@soroptimistnorway.no
Gerd Halmø
governor2@soroptimistnorway.no

Programansvarlig:
Oddveig Stevning

Assisterende programansvarlig:
Gro Skaaret

Redaksjonen

Redaktør:
Sylvi Larsgård Eliassen

Økonomiansvarlig:
Synnøve Fagerhaug

Redaksjonsmedlem:
Randi M. Hossen

Redaksjonsmedlem:
Hilde Skjong Sylte

Redaksjonsmedlem:
Hilde Grytting

Design og layout: MOOD Grafisk Design AS
Trykk: Møklegaards Trykkeri AS

Frist for innsending av materiell:

30. mars 2016
HUSK! Send høyoppløslige bilder.

Forsidefoto:
«NTNU i Ålesund» fotograf Tony Hall

Norsk Soroptima kommer ut med 4 nummer årlig og er medlemsblad for Norges 2000 soroptimister. Som del av Soroptimist International, en NGO (non governmental organisation) for kvinner, er vi tilknyttet FN med representanter i New York, Geneve, Wien, Paris, Roma, Nairobi og Kairo. Soroptimistene har konsultativ status i FN og Europarådet. Organisasjonen er en upolitisk sammenslutning av klubber og arbeider for internasjonal forståelse, vennskap, fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, respekt og forståelse for andres arbeid.

SIEs arbeid med *Advocacy* – påvirkning

Advocacy – Awareness – Action; tre velkjente «A»er i Soroptimist International; påvirkning, bevisstgjøring og prosjektarbeid. Vår nye SIE-president Elisabetta har nå tildelt sine fire visepresidenter ulike arbeidsområder; én jobber med oppfølging av og rekruttering til afrikanske unioner og klubber, en annen har Øst-Europa som arbeidsfelt, en tredje jobber med kommunikasjon, og selv ble jeg tildelt «påvirkning» som arbeidsfelt. AV SIGRID AG, SIE VISEPRESIDENT FOR PÅVIRKNINGSARBEID

På samme måte som unionsstyret i Norge støtter seg på tilitskvinner, så har også SIE-styret med seg rådgivende tilitskvinner som jobber innenfor følgende områder: koordinering av prosjektarbeid, kommunikasjon med bl.a. SIEs hjemmeside og medlemsbladet The Link, stipendtildelinger, rekruttering, lover og vedtekter samt våre representanter til Europarådet (CoE), European Women's Lobby (EWL) og OSCE.

På europaanivå jobber jeg tett sammen med våre representanter til CoE, EWL og OSCE, hhv. Bettina Hahne, Renate Schmidt og Vera Gregor. Hvordan kan vi som organisasjon best påvirke og være meningsbærende overfor beslutningstakinge aktører og myndigheter? Bettina, Renate og Vera bor i og møter regelmessig sine organisasjoner i hhv. Strasbourg, Brussel og Wien. Deres tilstedeværelse synliggjør soroptimistene i disse organisasjonene samtidig som vi får styrket vår felles budskap utad.

SIEs ECOSOC – status

Det økonomiske og sosiale råd (ECOSOC) er FNs sentrale plattform for refleksjon, debatt og nyskapende tenkning innenfor bærekraftig utvikling. Vår ECOSOC-status i FN¹ gir oss adgang til alle FN-sentre verden rundt der vi kan delta på konferanser og andre typer arrangementer i FN-regi. Vi møter andre interessenter som eksempelvis beslutningstakere, parlamentarikere, akademikere, stiftelser og andre aktører fra sivilt samfunn. Vi har rådgivende status og TALERETT i FN. Vi har også mulighet for selv å ta initiativ til en sesjon der vi inviterer aktører inn for å bli kjent med vår sak.

Under SIEs styremøte i Geneve 16. og 17. januar i år, fikk jeg muligheten til å besøke FN-kontoret i Geneve sammen med påtroppende SIE-president Renata Probst Trottmann (2017-2019) og daglig leder ved vårt sekretariat Anne Simon. Bygningen i seg selv er imponerende og rommer en stor institusjon med 1600 ansatte og er åsted for 8000 møter pr. år mellom de 193 medlemslandene.

Dagen for vårt besøk ble viet en sesjon om FNs nye bærekraftsmål, med spesiell fokus på menneskerettigheter og kvinners stilling. I tillegg var vi til stede i sal XX der Niger presenterte sin rapport om menneskerettigheter og kvinners stilling. Det var interessant å se hvordan prosessene rundt et slikt fremlegg foregår.

SI samarbeider med føderasjonene om påvirkning

Påvirkningsarbeidet er i denne toårsperioden viet stor oppmerksomhet av SI. Det er nedsatt en gruppe bestående av «Advocacy-representanter» fra hver føderasjon, og i tillegg

Sigrid Ag, SIE visepresident for påvirkningsarbeid og Renata Probst Trottmann, påtroppende SIE-president (2017-2019) foran FN-bygningen i Geneve.

'Hall XX', FNs "Chamber of Human Rights". Her har SIE talerett. Et fantastisk kunstverk i taket av Miquel Barcelo. Salen ble innviet 18. november 2008 med det spanske kongeparet og den spanske statsministeren sammen med FNs generalsekretær Ban Ki-moon og den sveitsiske presidenten Couchevin.

er SI-sekretariatet i Cambridge representert i gruppen. SI-presidenten er også med, og gruppen koordineres av Pat Ash. Jeg representerer SIE i denne gruppen, og sammen med Maria Elisabetta de Franciscis reiser jeg til New York i mars for å delta på det årlige møtet i FN, Commission of Status of Women (CSW). SI-gruppen for påvirkningsarbeid vil også møtes for å legge en felles plan for vårt videre arbeid.

Våre klubbprosjekter går til FN

Det er ikke lang vei fra våre klubbprosjekter til FN. Våre prosjekter er ryggraden i vårt arbeid, og ved å rapportere disse inn i SIEs database for «programfokusrapporter» (PFR), så danner disse grunnlaget for vår rapport til FN. Det er våre medlemmer som har kjernekunnskap om kvinners stilling i våre nærområder og vet hvor skoen trykker. Det er derfor viktig at vår programansvarlig og assisterende programansvarlig i Norgesunionen, Oddveig Stevning og Gro Skaaret, får kjennskap til klubbprosjektene. Videre har Norgesunionens første visepresident, Bente Lene Christensen påvirkningsarbeid som sitt arbeidsfelt, og samarbeidet mellom program og påvirkning blir viktig for å øke vår synlighet og

Klubbmøte i SI Geneve. Her sammen med klubbmedlem Sonia Hep-tonstall, 84 år. Sonia er fremdeles yrkesaktiv og professor ved Geneva Business School der hun bl.a. underviser i hvordan sivil samfunn kan drive påvirkningsarbeid mot FN.

gjøre vår stemme gjeldende. SIE-president Elisabetta har «Investert i utdanning» som sitt toårstema, og vi er spente på hvor mange «utdanningsprosjekter» som vil rapporteres.

Hvordan synliggjør vi vårt arbeid på lokalt plan?

Tønsberg-klubben gjorde noe genialt den 25. november, FN-dagen for avskaffelse av vold mot kvinner. Denne dagen markeres verden over ved å farge kjente bygninger oransje. Tønsberg lyssatte Tårnet på Slottsfjellet i oransje². Videre ble fontenen i Geneve farget oransje denne dagen, et samarbeid mellom SI Geneve og lokale myndigheter. På Island markerte soroptimistene dagen ved å kle seg i oransje. Dette er ypperlige eksempler på hvordan vi kan bevisstgjøre på lokalt plan. Vår SIE-gruppe for påvirkning jobber nå med en verktøykasse som vi håper vil kunne være til nytte for klubbene våre i det videre påvirkningsarbeid. Videre arrangerer SIE kurs for unionenes programansvarlige i Lisboa fra 20.-22. mai. Vi skal diskutere hvordan prosjekt- og påvirkningsarbeid sammen kan øke vår synlighet og påvirkningskraft utad. Vi gleder oss. ■

1) Vår ECOSOC-status i FN er hjemlet som følger:
The Charter of the United Nations - Article 71: The Economic and Social Council may make suitable arrangements for consultation with non-governmental organizations which are concerned with matters within its competence. Such arrangements may be made with international organizations and, where appropriate, with national organizations after consultation with the Member of the United Nations concerned.

2) Tønsberg Blad 25. november 2015, SorOrd nr. 40, 2015 – side 13.

Kvinner og utdanning - ny mulighet til å synliggjøre soroptimistene!

Soroptimistene i Norge er nå medlem av studieforbundet Folkeuniversitetet. Norgesunionen har vært registrert som studieorganisasjon siden januar 2015.

AV NORGESUNIONENS STUDIELEDERE: TOVE BOLLINGMO, OSLO-NORDSTRAND, CONNY CHARMAN, STAVANGER, ÅGOT ALNES ORVIK, MOLDE

Unionen har oppnevnt 3 studieledere som godkjenner studieplaner og kurs arrangert av klubber eller unionen. Klubber som holder kurs, basert på en godkjent studieplan, får utbetalt statsstøtte på ca. 100 kr pr time, hvis kursdeltagerne har minst 75% fremmøte og kurset varer minst 8 timer totalt.

Voksenopplæring i form av studiearbeid kan være en inntektskilde for klubbene og en synliggjøring av deres arbeid. Kvinner, skolering og utdanning er hva studiearbeidet dreier seg om. Soroptimister verden over vet at utdanning, kursing og skolering av kvinner er viktig. Skolering og utdanning av utenlandske kvinner i Norge er i løpet av de siste månedene blitt meget aktuelt. Her kan soroptimistene bidra. Ved å fremme voksnes læring, vil vi bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap. Unionens "Mentorprogram" er et godt eksempel på et kurs som gir kvinner nye muligheter. Kurset er registrert i Folkeuniversitetet som godkjent studieplan, og alle klubber kan arrangere kurs basert på dette programmet. Flere klubber har i 2015-2016 startet kurs basert på «Mentorprogrammet». Drammen, Bergen, Arendal, Trondheim og Kongsberg er klubbene som har vært blant de ivrigste.

Norgesunionen, i likhet med klubbene, kan drive kurs. Her er noen eksempler:

ORGANISASJONSOPPLÆRING

Opplæring i frivillig arbeid og drift av klubbene, mediekurs, kurs i prosjektarbeid etc.

AKTIVISERINGSKURS

Håndarbeids- og fritidskurs som f. eks bridge, søm, matkurs, teatergruppe, lesesirkel, boksirkel, etc.

MENTOR OPPLÆRING

Unionen har her utarbeidet studieplan som opp til flere klubber alt bruker

MØTE MED VÅRE NYE LANDSMENN

Opplæring i det å være samtalepartner, men også samtalegrupper, erfaringsutveksling, kulturutveksling og norsktre-

Conny Charman

Ågot Alnes Orvik

Tove Bollingmo

ning. For eksempel en språkkafè med blanding av nye innvandrere / asylsøkere og nordmenn.

HVORDAN GJØRES DETTE I PRAKSIS

Dersom din klubb vil starte opp et kurs, sender dere en studieplan eller et kursforslag til unionens studieledere på e-post: studieleder@soroptimistnorway.no. En godkjent studieplan kan være basis for mange kurs, f.eks. unionens mentorprogram. Klubbene kan utarbeide egne studieplaner, eller benytte planer som finnes tilgjengelig bl.a. på Folkeuniversitetets eller andre studieforbund sine hjemmesider. Studieleder vil registrere og godkjenne studieplanen før kurset begynner, hvis kurset ikke er basert på en tidligere godkjent studieplan. Nærmere informasjon om videre arbeid med kurset får så klubbene tilsendt fra studielederne. På Norgesunionens hjemmeside vil vi etter hvert legge ut mer fyldestgjørende informasjon og veiledere for kursvirksomheten. ■

Behold stilen livet ut

Vi hjelper deg med å sikre fremtiden. Snakk med oss om sparing i dag.

Tlf. 38 12 32 30
E-post: kristiansand@handelsbanken.no
handelsbanken.no/kristiansand

Handelsbanken

Å være i et doktorgradsløp

Denne fremstillingen bygger på et foredrag jeg holdt for Soroptimistene i Ålesund, om mine erfaringer med det å være på sporet av en doktorgrad. Som medlem av klubben under doktorgradsarbeidet, har dette gitt seg utslag i at jeg har vegret meg for å ta på meg for mange klubboppgaver, og foredraget kan sies å ha vært en bevisførsel for dette. For, det krever visse prioriteringer å være i et doktorgradsløp!

AV BERIT MISUND DAHL, ÅLESUND SOROPTIMISTKLUBB

Hva er så en doktorgrad? Ifølge Store Norske leksikon er en doktorgrad den høyeste akademiske graden eller forskerutdanningen ved et universitet eller en høyskole. Det er en treårig utdanning som bygger på en mastergrad. Innlevert og godkjent doktorgrad gir tittelen PhD (philosophiae doctor). Det krever at kandidaten legger frem doktoravhandlingen som en vitenskapelig avhandling. Målet med doktorgraden har vært å dekke behovet for lærerkrefter ved institusjonene, men det er også økende behov for kvalifiserte forskere ved forskningsinstitutter, i næringslivet og offentlige etater.

Når en skal starte på en doktorgradsutdanning, er det en del faktorer som må på plass før selve søkeprosessen til en institusjon som tilbyr doktorgradsløp kan starte. Det skal skrives en prosjektplan, en skal ha finansiering og veiledere på prosjektet, og dette kan være tidkrevende prosesser.

Doktorgraden er stipulert til 3 år fulltidsarbeid i Norge. Universiteter / høyskoler får et visst antall statlige stipendiatstillinger, med 75 % frikjøp fra jobben og 25 % undervisningsplikt, og jeg hadde en slik stipendiatstilling. Doktorgradskurs er en del av doktorgradsutdanningen. I Norge tilsvarer det 30 studiepoeng på doktorgradsnivå.

Det forskes ofte på mennesker, i mitt tilfelle på helsesøstre (<http://hdl.handle.net/1956/10605>). Det er da nødvendig å sikre anonymiteten til informantene, og at dataene som samles inn lagres tilfredsstillende. Derfor må forskningsprosjekt godkjennes av Norsk Samfunnsvitenskapelige data-tjeneste NSD: Personvernombudet for forskning. Om jeg skulle ha forsket på f.eks. pasienter og barn, kunnskap om helse og sykdom, måtte jeg ha fått godkjenning fra REK, regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk.

Selve doktorgradsavhandlingen kan skrives som en monografi, dvs. som en vitenskapelig bok om et avgrenset emne. Alternativt, som er mest vanlig nå, kan avhandlingen bestå av tre artikler og et sammendrag (kappe). Sammendraget skal presentere funnene fra artiklene, slik at den indre sammenhengen mellom delarbeidene eller artiklene blir

synliggjort, og avhandlingen fremtrer som en helhet. Jeg valgte artikler og kappe, og skrev på engelsk, for å nå bredt ut i forskningsverdenen. Veilederne mine ga råd underveis i prosessen og var i noen tilfeller medforfattere på artiklene.

På et tidspunkt føler en seg ferdig med arbeidet, og i overenstemmelse med veilederne mine, ble avhandlingen overlevert en sakkyndig bedømmelseskomite, oppnevnt av Universitetet i Bergen (UIB). I løpet av tre måneder gransket de arbeidet og vurderte om avhandlingen kunne godkjennes eller bli avvist. Dette ble en spennende periode, jeg hadde samtidig fått disputasdato, men om avhandlingen hadde blitt avvist, ville jeg måttet bearbeide den og ventet 6 mnd. før jeg kunne sende den inn til ny vurdering.

Disputasdagen ble innholdsrik. Først holdt jeg en prøveforelesning over et oppgitt emne som jeg fikk tildelt 10 virkedager i forkant. Deretter forsvarte jeg avhandlingen overfor to offisielle opponenter, med veiledere, familie, venner, kolleger og andre interesserte tilstede -og om kvelden var det disputasmiddag! Den endelige kreeringen til doktor skjer ved en høytidelig doktorpromosjon. Alle som disputerte ved UIB siste halvår deltok i seremonien i Universitetsaulaen, og hvor vi, ikledd svarte kapper, mottok doktordiplom. Doktorgradsløpet oppleves i ettertid som en sjøreise i storm og stille, men som jeg ikke ville vært uten! Jeg vil avslutte med et dikt:

NÅR DET KJEM TIL STYKKET

*År ut og år inn har du site bøygd yver bøkene,
du har samla deg meir kunnskap
enn du treng til ni liv.
Når det kjem til stykket, er det
so lite som skal til, og det vesle
har hjarta alltid visst.
I Egypt hadde guden for lærdom
hovud som ei ape.*

(Olav H. Hauge: Janglestrå, Dikt i samling, 1980)

Ålesund er blitt universitetsby

Hva betyr dette for arbeids- og næringslivet? Dette var tema på et seminar jeg deltok på i Ålesund Frokostklubb (Næringsforeningen i Ålesund i samarbeid med I&M Kommunikasjon).

AV HILDE S. SYLTE, ÅLESUND SOROPTIMISTKLUBB

Den 1. januar 2016 fusjonerte NTNU og høyskolene i Gjøvik, Sør-Trøndelag og Ålesund.

Ålesund er med det blitt del av Norges største universitet, med til sammen ca. 38 000 studenter og 6 500 ansatte. Dette åpner for mange nye muligheter for både lokalsamfunn og næringsliv. Målet med fusjonen er bedre undervisning og større forskningsmiljøer.

Ålesund blir del av et større fagmiljø, og tilgangen til forskningsmidler blir større. Ålesund kan bli mer attraktiv som studentby, og arbeidslivet kan få tilgang til flere høyt utdannede kandidater. Byen vil også styrke sin rolle som landsdelscenter. Viserektor Marianne Synnes påpekte spesielt

viktigheten av å videreutvikle det unike samarbeidet med det regionale næringslivet; og da særlig innen maritime fag. Behovet for mennesker med høy kompetanse som kan løse sammensatte samfunnsutfordringer, øker. Konkurransen om studentene tilspisser seg i utdanningsmarkedet, og fleksibilitet og endringsevne er viktig.

Allianser med sterke fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt skaper attraktive studietilbud, øker kvaliteten i utdanningen og styrker studentmobiliteten. For å utvikle samfunnsrelevante studieprogram og forberede studentene på det arbeidsmarkedet de møter både under og etter studiet, trengs tett dialog med næringsliv og offentlig virksomhet. ■

Astrid Wiese Brinck – hedret

Forhenværende leder av Krigsinvalidehjem ble hedret på Kvinnemuseet i Kongsvinger i forbindelse med høstmarked i oktober 2015. INNLEGGET BLE HOLDT AV RIGMOR NOER, MEDLEM AV KONGSVINGER SOROPTIMISTKLUBB

Astrid Wiese Brinck (1912-1997) er en av vårt distrikts høyest dekorerte kvinner for sin innsats under krigen og for sin innsats som bestyrerinne for Krigsinvalidehjemmet på Bæreia. Astrid Wiese som var fra Oslo, arbeidet som oldfrueassistent på Gausdal Høyfjellshotell i 1940. Hun meldte seg som frivillig og hjalp bl.a. til med skadde fra trefninger i Gausdal. En av de hardt skadde, Christian F. Brinck, ble i 1941 hennes mann og de bosatte seg og drev Erstad gård på Hadeland. Der fortsatte de i motstandsbevegelsen. I mars 1944 ble de arrestert av Statspolitiet etter en voldsom razzia på gården. Astrid og mannen hennes ble hardt skadet, sendt til Aker sykehus og senere til Grini fangeleir, hvor de satt med dødsdom over hodene sine i 14 mnd. til freden kom.

I 1961 ble Astrid og mannen hennes "headhunted" som bestyrerpar til Bæreia Krigsinvalidehjem i Kongsvinger. Astrid er blitt kalt "Mor Bæreia" og "Florence Nightingale" av de mange krigsveteraner og deres pårørende som hadde opphold på Bæreia.

Astrid var bestyrerinne på Bæreia i 17 år, ble pensjonist i 1978. Hennes tapperhet og omsorg for andre, ble belønnet med krigens "Deltagermedalje", "Kongens fortjenestemedalje" (1969) og hun ble slått til Ridder av St. Olav i 1978. Astrid ble medlem av Kongsvinger soroptimistklubb i 1966 og var medlem til sin død i 1997 – i alt 31 år. Vi i klubben opplevde henne som en beskjeden dame og en trofast soroptimist. Hun lot seg overtale til å fortelle om sine opplevelser rundt krigen, men også om sitt liv før og etter all dramatikken. Dette gjorde hun på en lun og stillfaren måte. Hun hadde også morsomme og pussige episoder å fortelle om. Hun viste lite bitterhet og bar lite nag slik vi opplevde henne.

Astrid var glad i filosofen Søren Kierkegaards visdomsord :
*Å våge er å miste fotfestet en liten stund,
 Å ikke våge er å miste seg selv*

Vi er stolte av å ha hatt henne som medlem av vår klubb.

Mentorprogrammet

I dag består Unionens rådgivningsgruppe for Mentorprogrammet av Trude Sedahl Knutsen og Emmy Grytten Gustavsén, begge fra Drammen Soroptimistklubb, og Inger Wahlberg fra Oslo II klubben.

AV RÅDGIVNINGSGRUPPEN FOR MENTORPROGRAMMET.

Det er 4 klubber som har startet Mentorprogrammet:

Arendal–Grimstad / Arendal

Trondheim / Trondheim Syd / Røros

Bergen

Drammen

Flere klubber vurderer å starte opp mentorprogrammet. Rådgivningsgruppen har allerede vært på besøk i Tønsbergklubben og informert om mentorprogrammet. I januar skal vi til klubben på Ringerike.

Rådgivningsgruppen har som målsetning å videreutvikle og tilpasse mentorprogram fra pilotprosjektet til klubbnivå slik at det skal bli lettere for kommende klubber å starte opp mentorprogram.

Vi vil fortløpende oppdatere nettsidene for mentorprogrammet, og vi håper at klubbene som allerede har startet, vil dele sine erfaringer og verktøy med andre klubber. De

som starter opp, vil ha en link fra mentorprogrammets nettsider til deres egen klubbside slik at andre klubber lett kan holde seg oppdatert og ta direkte kontakt med de ansvarlige for mentorprogrammet.

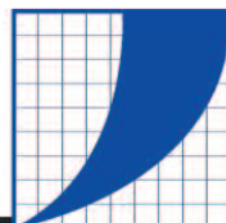
Rådgivningsgruppen håper at mange blir nysgjerrige på dette prosjektet og tar kontakt med oss slik at vi kan gi dere den siste oppdaterte informasjonen. Vi kommer gjerne på besøk og svarer mer enn gjerne på spørsmål om programmet.

Norge vil i nær framtid møte store integreringsutfordringer med å få nyankomne flyktninger ut i arbeid eller videreutdanning. Blant dem er det mange kvinner med høyere utdanning. Vi tror at Soroptimistenes mentorprogram kan bidra til å gjøre en merkbar forskjell i nærmiljøet hvis vi klarer å etablere flere mentorprosjekter rundt omkring i vårt langstrakte land.

**Velkommen
til en hyggelig
handel hos oss
i Storgata 26!**

Isaksen; libris

Storgata 26 | 3611 Kongsberg
Tlf: 32 77 22 50 | isaksen@libris.no
www.libris.no

PK EIENDOM AS

PK EIENDOM AS

støtter Kongsberg soroptimistklubb i deres lokale, humanitære arbeid.

Bli med på norske soroptimisters mentorprogram!

Nå er vi blitt inspirert av Arendal og Arendal- Grimstad klubbene til å sette i gang arbeidet med et mentorprogram, og frøet er sådd, sier en begeistret Bente Thorsen Plaszko, fra Kristiansand Øst-klubben, som har deltatt på samling i Arendal for adepter og mentorer 18. januar i år. Både Kristiansand Øst og Kristiansand klubbene var representert på møtet, i tillegg til vår distrikts-kontakt Doris Poll-Bergendoff.

AV KARI HUVESTAD, ARENDAL OG ARENDAL-GRIMSTAD SOROPTIMISTKLUBBER

Det er «*Soroptimistenes mentorprogram*» som følges i «Mentorprosjekt Sørlandet». Det er utarbeidet av Norgesunionen og ble et vellykket prøveprosjekt i noen klubber i 2011/12 og 2012/13.

Målsettingen med programmet er å bidra til karriereutvikling for kvinner som allerede er i jobb, og stimulere til jobbmuligheter for kvinner som står uten jobb.

I dette mentorprogrammet er det mentoren som er veilederen, og adepten er den som blir veiledet. Adepten formulerer mål som hun ønsker å utvikle seg mot. Mentoren er veileder i denne prosessen.

Adept og mentor møtes en gang i måneden til 1-2 timers samtale. Utgangspunktet for samtalene er mål som adept

ten vil sette seg. Gjennom samtaler skal mentoren bidra til at adepten utvikler seg i retning av sine mål. De som søkes som adepter er i alderen 20-45 år, med minimum bachelor grad og bestått nivå B1 i norsk muntlig og skriftlig. De kan være jobbsøkende og motivert for å gå inn i et yrke eller være i jobb og ønsker å komme videre i karrieren. Mentorene som deltar har ingen aldersbegrensning.

Klubbene i Arendal og Arendal-Grimstad ble inspirert til å samarbeide om å starte et mentorprosjekt basert på «*Soroptimistenes mentorprogram*» i Arendal-Grimstadområdet etter en orientering fra Turid Kjøseth fra Unionen.

Det ble nedsatt en styringsgruppe på 6: Anita Mørland, Jette Øigard, Marianne Kalleberg, Grete Risbakk Skindlo, fra Arendalsklubben og May Britt Lunde og Karin Guttormsen

Fra venstre: Mentorene May Britt Lunde, Anita Mørland og helt til høyre Elisabeth Hopstock, med sine 3 adepter mellom seg.

fra Arendal-Grimstadklubben. Denne gruppa jobbet raskt og effektivt, og etter vedtak i klubbene ble følgende plan lagt:

- **Omfang:** Ikke flere enn 10 mentorpar. Klubbene bør i utgangspunktet stille med 5 mentorer hver. Klubbene har felles ansvar for fellessamlinger.

- **Tentativ tidsplan 2015/2016:**

Vinter 2015 – Planlegging. Opprette en prosjektgruppe med f.eks. 2- 3 fra hver klubb for å legge en plan for å få i gang mentorprogrammet og forberede gjennomføring av det.

Gjøre soroptimistenes mentorprogram kjent og akseptert hos kommunene, NAV Intro og andre viktige instanser lokalt. Få interesserte adepter, informasjon og annonsering. Søke unionen om midler. Arendal Voksenopplæringscenter vil kunne være en sentral instans å rådføre seg med og undersøke samarbeid med.

Vår 2015 – Søknad, intervju og opptak av adepter. 1 samling for mentoropplæring. Sette sammen mentorpar, inngå avtaler adepter/mentorer. Avtale lokaler og andre praktisk ting.

August 2015 – Oppstart selve mentorprogrammet. Samlinger utover høsten/vinteren, anbefalt 1-2 fellessamlinger hvor alle mentorer og adepter treffes, 1 samling bare for mentorene i løpet av skoleåret. Evt. andre samlinger. Samling for opplæring av mentorer på våren, se over.

Juni 2016 – Avslutning mentorprogram.

Vi har blitt 12 mentorpar, fordelt på 8/4 mentorer mellom klubbene. Styringsgruppa har jobbet effektivt og vi kom i gang som planlagt. Det ble gjennomført et opplæringskurs på 4 timer for mentorene før møtene mellom adept og mentor startet. Vi mentorer var godt utstyrt med profesjonell bakgrunnsteori for hvordan vi skulle gjennomføre møtene. Det er utviklet et skjema som mentor har med til hvert møte som en veileder for samtalene, og ferdig utfylt skjema fungerer som referat fra møtene.

Til midtveissamlinga den 18. januar i Arendal, møtte de fleste adepter og mentorer. Det var viktig for styringsgruppa å få en tilbakemelding på hvordan dette samarbeidet

mellom adeptene og mentorene hadde utviklet seg. Etter en presentasjon og oppsummering var alle svært glad og takknemlig for å kunne delta i programmet. Flere av adeptene uttrykte at de ville ikke kommet så langt så raskt i forhold til jobbsøking eller utvikling av en gründeridé, om de ikke hadde hatt en person (mentor) å snakke med. De var svært positive for å kunne snakke med en norsk kvinne som kunne gi råd.

For oss mentorer er dette et veldig positivt «arbeid» og givende, og midt i blinken i forhold til det som nå er den internasjonale satsingen for SI: «*Educate to lead*». Det er vinn-vinn for adept og mentor, det knytter bånd mellom kvinner med kompetanse, og er i tillegg et nærmiljøprosjekt.

Nå er tiden inne for å gjøre klubbene klare til å starte opp. Vi anbefaler gjerne at to klubber samarbeider om prosjektet, da det er både nyttig og hyggelig. «*Oppskriften*» for å gjennomføre dette programmet kan dere få av oss. Vi tror også vi vil fortsette med dette neste år, etter at dette første prosjektet er gjennomført i løpet av juni 2016. ■

Fra venstre: Mentor Lisanne Prinz med to av adeptene.

AV ODDVEIG STEVNING, PROGRAMANSVARLIG I NORGESUNIONEN

UTDANNING

Hvorfor er det så viktig?

Soroptimas temanummer denne gang er *prosjekt, utdanning og ledelse*.

Det er ikke uten grunn Norgesunionen har valgt å fokusere på dette emnet i denne utgaven av Soroptima.

SIEs tema for perioden 2015-2017:
Soroptimist invest in education

SIs tema for perioden 2011-2021:
Mål 1: Soroptimist International will improve the lives and status of women and girls through education, empowerment or enabling opportunities (med undermål).

Mål 2: Soroptimist International will be a global voice for increasing access to education and leadership for women and girls (med undermål).

Utdanning er et viktig verktøy for kvinner for å oppnå likhet og frihet innen sosiale, økonomiske og kulturelle områder. Mange kvinner har et ønske om å gjennomføre en utdanning, skaffe seg jobb og bli økonomisk selvstendige. Selv om vi, både kvinner og menn, i vårt land, har alle muligheter til å lykkes innen området, er det på verdensbasis en kjensgjerning at realiteten ser annerledes ut. Utdanning styrker kvinners selvtillit, gir mulighet til å skaffe seg en jobb og gir positive ringvirkninger. Utdanning er indirekte et redskap til å forebygge vold mot kvinner og en nøkkel til å utrydde kjønnsforskjeller.

Det eksisterer innenfor SI og SIE forskjellige fond som deler ut midler/stipend rettet mot kvinner og jenters utdanning. SIE har et spesifikt stipend, **SIE Scholarship Fund**, opprettet i 1968. Stipendet deles ut til kvinner som allerede har en yrkesutdanning og som vil gjøre karriere eller videreutdanne seg.

En liten kuriositet er Dr. Nöels stipend

Suzanne Noël var fransk, og hun var med å starte den første soroptimistklubben i Europa. Fondet gir midler til spesialisering for kvinnelige plastiske kirurger. Dr. Suzanne Noël var både en pioner på sitt medisinske felt, og hadde en fast tro på utdanning av kvinner. Noël var i stand til å kombinere sin intense overbevisning for likestilling og omtanke for sine kvinnelige pasienter, i en tid da det var ingen lover for å beskytte kvinner mot diskriminering på arbeidsplassen. Hun var også ansvarlig for flere fremskritt innen kosmetisk kirurgi.

Roswitha Otts stipend gis til helse- og utdanningsprosjekter, for barn med spesielle behov, i Afrika. Hennes enestående arbeid i Afrika har gitt henne navnet Mama Africa.

Det finnes også flere europeiske land som støtter opp om mentoring. Dette i samarbeid med EAF (European Academy for Women in Politics and Business, Berlin). Dessuten gis midler fra flere lokale klubber verden over til utdanning av kvinner.

Hva kan vi gjøre i våre klubber?

1. Start mentoring i egen klubb, eller sammen med nabo-klubber. Norgesunionen har en egen mentorkomité som gir god hjelp til oppstart. Norgesunionen har dessuten satt av penger slik at klubbene kan søke om midler til mentorarbeid. Det ligger mye god informasjon på våre hjemmesider.
2. I dagens situasjon der innvandringen i Norge er høy, finnes det mange kvinner som ønsker språktrening, nettverk, hjelp til å skaffe seg utdanning, jobb eller praksis/lærlingplass.
3. Gjennom kjølesalg, loppemarkeder, julemesser, salg på markeder på by- og bygdedager, kan overskuddet gis til vårt eget utdanningsfond for kvinner eller direkte til egne utdanningsprosjekter/personer. Informer kundene om hva dette dreier seg om, hva pengene går til og ha godt informert på stand.
4. Søk på www.soroptimistprojects.org. Her finner dere PROJECT MATCHING. Project Matching tilbyr soroptimister en mulighet til å delta i prosjekter utenfor sitt land eller union. Project Matching er et initiativ fra SI for å øke interessen rundt prosjektarbeid, koble klubber sammen og skape bredere prosjekter. Midler kan her søkes gjennom SIE Action Fund.

Fra SIEs programteam fokuseres det på tre områder:

1. Utdanning for å utrydde analfabetisme
2. Utdanning som et middel og et verktøy for å eliminere

vold mot kvinner

3. Utdanning som et verktøy for kvinner til å oppnå økonomisk myndiggjøring og uavhengighet

Av i alt 45 PFR-rapporter som er levert via klubber i Norgesunionen i år (soroptimistårene 2014/2015), er 13 av prosjektene rettet mot utdanning av barn, kvinner og jenter, både lokalt og internasjonalt. Det være seg i form av innsamling av penger til utdanningsfondet, lokale samtalegrupper/språktrening eller midler til enkeltpersoners utdanning.

Hvert år gjennomføres på verdensbasis mange hundre lignende prosjekter som retter seg mot utdanning av kvinner og jenter. Dette i form av innsamlede midler for å bygge/renovere skolebygg/barnehager, skaffe tilveie undervisningsmaterieell, mentorarbeid, språktrening med innvandrerkvinner, hjelpe kvinner inn i arbeidsmarkedet og gi kvinner økonomisk og praktisk hjelp til å komme videre i sin yrkeskarriere.

I Norgesunionen av soroptimister har vi også to flotte prosjekter som retter seg mot utdanning:

Mentor prosjektet og utdanningsfondet. Norgesunionen startet opp med sitt mentorarbeid i 2012. I likhet med utdanningsfondet som ble startet opp 30 år tidligere, kan mentorprogrammet stå som et viktig symbol nettopp for soroptimismens særegne ideal om å styrke, utvikle og trekke nytte av mangfoldet. Nå er flere klubber omkring i landet engasjert med mentorprogram.

Moldovaprojektet er et godt eksempel hvordan utdanning kan forebygge vold mot kvinner (anti-trafficking). Det ligger mye god informasjon om alle prosjektene på vår hjemmeside. Det er nedsatt egne grupper som jobber med prosjektene i Norgesunionen og som holder oss løpende oppdatert.

Det er i alle klubber nyttig med en dedikert person med interesse for utdanningsprosjekt og prosjekter generelt. Det kan være utlysning av legater og fond som retter seg mot utdanning av kvinner. En person som ser mulighetene og kan skrive de gode søknadene. Dette kan komme til nytte når nye prosjekter skal igangsettes. PA og ass-PA mottar gjerne henvendelser når det gjelder oppstart av prosjekter, registrering av PFR eller annen info som er prosjektrelatert. Det skjer mye godt arbeid i Norgesunionen, la oss fortsette med det!

Kontakt oss på e-post:

programdirector@soroptimistnorway.no

eller assprogramdirector@soroptimistnorway.no ■

10. desemberappellen går til utdanningsprosjekter i Nepal

I Nepal er forholdene fortsatt meget vanskelige etter det store jordskjelvet. Sendinger med varer blir stoppet på grensen, og det er mangel på dagligvarer, drivstoff og materialer for å gjenreise husene. Nødhjelp er ikke kommet frem til mange avsidesliggende landsbyer. OVERSATT AV GERD HALMØ, GUVERNØR2

Kvinner og jenter er i en vanskelig situasjon. Soroptimistene vil kunne hjelpe noen av dem, ved at penger fra 10. desemberappellen går til prosjekter som gir utdanning og som bidrar til å få livene deres til å fungere igjen.

Tre prosjekter er i første omgang valgt ut til å få støtte fra SI. Disse tre prosjektene vil gi undervisning til minst 200 kvinner og jenter. Dersom SI når sin økonomiske målsetting for 10. desemberappellen, vil mer enn 1000 kvinner og jenter kunne få tilgang til utdanning.

Prosjekt 1: Australian Himalayan Foundation

Australian Himalayan Foundation, i partnerskap med REED Nepal (Rural education and environment development center) vil arbeide for å styrke utdanningen i den avsidesliggende Solu Khumbu (Everest) regionen.

Hovedutfordringen med utdanningen på landsbygda i Nepal er ikke mangel på skolebygg, men å øke kvaliteten på utdanningen som blir gitt. Gjennom deres TTQE (Teacher Training & Quality Education) program vil det bli arrangert treningsopplegg for lærere for å finne frem til de best kvalifiserte som igjen kan lære opp nye lærere. Pengene fra SI vil gi trening av 100 lærere.

Lærere, lokale myndighetspersoner, politikere og lokale interessegrupper vil også delta i trening som fokuserer på kvinners stilling for å skape oppmerksomhet rundt dette. Erfaring har vist at det å arbeide med hele lokalsamfunnet om slike spørsmål har gitt gode resultater.

Programmet gir også stipend til 14 jenter for språktrening på high-school nivå. Undervisningen vil bli gitt i skolene, eller i forbindelse med praktisk trening for dem som har falt ut av skolesystemet.

Prosjekt 2: Fjerne barrierer mot utdannelse

Dette er et soroptimistprosjekt. Gjennom 15 år har klubben SI Truckee Meadows i Reno, Nevada, fulgt opp landsbyen Thulipokhar, og de refereres ofte til som "de amerikanske mødrene". Utdanning for jenter var vanskelig da de startet. Jentene måtte gå daglig flere timer for å komme til og fra skolen. Arbeidet startet derfor med å bygge overnattingsmuligheter på skolen. Klubben ga også stipend og har over årene støttet opplæring om hygienisk matlaging, solcelle-

energi, data, sanitæropplegg, og også opplæring i å danne lokale styringsgrupper for å håndtere alle endringene. Rundt 900 jenter er blitt utdannet og har videre kunnet påvirke hele lokalsamfunnet.

Stipendier fra SI vil kunne dekke alle utgifter for 20 jenter i 2 år på skolen. Et prosjekt med mikrokreditt lån vil etter endt skolegang gi mulighet å starte egen virksomhet. Erfaringene hittil med mikrokreditt har vært svært gode.

Prosjekt 3: Tharu kvinneprosjekt

Det tredje prosjektet er også et soroptimist klubbprosjekt fra SI Oita-Midori, Japan Minami Region. Klubben har i 20 år vært engasjert i Tharu. Da de startet var mer enn 85 % av kvinnene analfabeter, og mange kvinner og barn var utsatt for menneskehandel.

Klubben bygget et treningscenter, startet opplæring mot analfabetisme og senere yrkesgivende opplæring innen f.eks. syng og matlaging. Jenter ble gitt stipendier og mikrokreditt lån. Det er nå tre slike treningscentre, og flere tusen kvinner har deltatt i grunnleggende opplæring.

Penger fra 10. desemberappellen vil bli brukt til nye klasser for lesing og skriving. Det er også kjøpt 20 pc-er som i de to første årene kan benyttes av 80 kvinner og 10 lærere i forbindelse med inntektsbringende virksomhet. Programmet vil gå over 5 år og har som målsetting å gi trening til 200 kvinner totalt.

Mer informasjon finnes på SI hjemmeside:

<http://www.soroptimistinternational.org/appeal/introducing-educate-to-lead-nepal> ■

Her er vårt hovedprosjekt i Drammen Soroptimistklubb

AV INA BAUMAN

Norsk-trening på Introduksjonssenteret

Drammen Soroptimistklubb har i snart 10 år drevet frivillig arbeid på Drammen Kommunes Introduksjonssenter for innvandrere. Arbeidet har bestått i undervisning/trening i norsk språk for innvandrerkvinner. Det er to soroptimister (alternerer) som hver tirsdag har tre skoletimer hvert semester for 8–12 kvinner fra forskjellige land og med høyst forskjellig bakgrunn. Tema i timene har vært samfunnsliv, sosialt liv, helse, barn, mat, kultur mm., men hovedsak har vært å trene på å snakke norsk. Vi står oppført på deres timeplan som tematimer og timene inngår i obligatorisk undervisning. Kvinnene kommer fra Somalia, Irak, Syria, Iran, Afghanistan, Etiopia, Eritrea, Azarbadjan m.fl.

Målet for prosjektet er todelt:

- 1) å styrke norskspråklig praksis og innsikt i norsk hverdagsliv for introduksjonssenterets kvinnelige elever og
- 2) å gi forståelse og kunnskap om innvandrerkvinner liv og utfordringer blant klubbens medlemmer. Alt i alt å hjelpe med integrering i vår by hvor 27% av innbyggerne er innvandrere.

Mentorprogram

I 2015 ble det også satt i gang et mentorprogram for innvandrerkvinner. 5 kvinner med en godkjent utdannelse fra hjemlandet har fått en norsk mentor (soroptimist) med mål å hjelpe seg videre for å komme ut i arbeidslivet. Dette prosjektet er vi nå i full gang med, og det har en positiv utvikling.

Venninneprosjekt

Samtidig er det satt i gang et venninneprosjekt. Det er for tiden 6 kvinner fra Introduksjonssenteret som har fått «tildelt» en soroptimist for sosialt venninnetreff minst en gang i måneden.

Alle i Drammen Soroptimistklubb (27 medlemmer) gjør en innsats i dette prosjektet, og vi føler at vi er nyttige for innvandrerkvinnenes liv i Drammen. Og ikke minst er det en gjensidig glede for oss i klubben. Vi blir kjent med mange kvinner fra ulike nasjoner, det styrker vår egen forståelse av integrering, samt den gjensidige gleden av å bli kjent med nye mennesker. ■

Utdanning forebygger menneskehandel i Moldova

Prosjektet "Educating youth for the future" gir opplæring i livsmestring og støtte til yrkesutdanning til ungdommer i Moldova. Norske soroptimister oppfordres til fortsatt å støtte prosjektet som forebygger menneskehandel. AV EDLE UTAAKER, LEDER I MOLDOVAKOMITÉEN

Moldova ble selvstendig republikk i 1991 og er Europas fattigste land. Helt siden landet ble selvstendig etter Sovjetunionens fall har det vært politisk urolig, noe daglige nyhetsmeldinger i starten på 2016 også bærer bud om.

Norske soroptimister besøkte Moldova første gang i 2003. Det ble raskt klart for dem at menneskehandel var et alvorlig problem i landet og at unge jenter var særlig utsatt. Høsten 2004 tok norske soroptimister med støtte fra Utenriksdepartementet i Norge initiativ til en internasjonal konferanse om «Women trafficking; counteraction and prevention» i Moldova. Konferansen ble arrangert i samarbeid med soroptimister i hovedstaden Chisinau. Dette ble starten på Norgesunionens arbeid med å forebygge menneskehandel i Moldova.

Mange barn og ungdommer i Moldova bor på internatskoler fordi foreldrene har reist utenlands for å arbeide eller av andre grunner ikke kan å ta vare på dem. Disse barna har kontakt med få voksne. De lærer derfor ikke de mest grunnleggende tingene for å mestre livet slik barn som vokser opp i en trygg familie gjør. Når barna blir 16 år, får de ikke bo på internatskolene lengre og må ut i samfunnet å klare seg på

egen hånd – da er de spesielt utsatte for menneskehandel. Det beste norske soroptimister kunne ta initiativ til var derfor å gi disse barna erfaring og kunnskap til å mestre livet utenfor internatskolene.

Utdanningsprosjektet startet i 2006 som «Hope is a waking dream – a decent life for young women in Moldova» med midler fra NRK sin TV aksjon i regi av FOKUS i 2005. Hanne Jensbo fra Danmark var president for Soroptimist International fra 2009 til 2011. Hun besøkte internatskolene i Moldova og besluttet at SI presidentens 10. desember appell i 2009 skulle øremerkes utdanning av sårbar ungdom i Moldova. I 2010 ble prosjektet videreført som «Hopes and dreams for everyone» og finansiert av midler fra Soroptimist International ut skoleåret 2013/2014. Samarbeidspartnere i Moldova var IOM (International Organisation for Migration), CRIC (Child Rights Information Center) og soroptimister.

I årene 2006 til 2014 fikk flere enn 250 ungdommer mellom 13 og 16 år ved fire internatskoler i Moldova opplæring i livsmestring. Tretti unge mellom 16 og 19 år fikk også videreutdanning til et yrke, midler til livsopphold, et sted å bo og oppfølging fra en sosialarbeider fra CRIC. Evaluering av pro-

sjektene viser at disse ungdommene klarer seg bedre både sosialt og profesjonelt enn mange andre når de kommer ut i samfunnet på egen hånd.

Med bakgrunn i disse gode erfaringene og resultatene inngikk Norgesunionen for skoleåret 2014/2015 en avtale med CRIC om prosjektet «Educating youth for the future», der 110 ungdommer i alderen 13 til 16 år fra tre internatskoler fikk opplæring i livsmestring og karriereveiledning med tanke på videre yrkesutdanning. Prosjektet fortsetter i 2015/2016 der 100 ungdommer i 8. og 9. klasse ved de samme internatskolene får opplæring i livsmestring og karriereveiledning. I tillegg støttes fem ungdommer til å starte videregående yrkesutdanning. Ni sosialarbeidere fra CRIC gjennomfører prosjektet.

Opplæringen i livsmestring gjennomføres på to helgesamlinger i løpet av skoleåret. Ungdommene jobber i grupper sammen med sosialarbeidere fra CRIC om blant annet:

- selvfølelse
- personlige og profesjonelle verdier
- kommunikasjon, problemløsning og konflikthåndtering
- samarbeid og teamarbeid
- stressmestring og takle følelser
- beslutninger
- håndtere penger
- barns rettigheter
- utdanningsmuligheter
- jobbsøking
- forebygge helseskader – alkohol, røyking, ubeskyttet sex, uønsket svangerskap

- forebygge sosial risiko – arbeidsledighet, ulovlig innvandring, menneskehandel

Som en del av karriereveiledningen besøker ungdommene ulike bedrifter og videregående skoler for å få kunnskap om alternativer som grunnlag for valg av videre utdanning og yrkesvalg.

«Educating youth for the future» finansieres nå av penger samlet inn på Moldovakontoen og fra salg av lilla sløyfer. Rammen for prosjektet i skoleåret 2015/2016 er ca. 195.000 kroner.

Jeg har ved flere besøk i Moldova sett med egne øyne at norske soroptimisters innsats for å gi ungdommer erfaring og kunnskap som gir dem mer trygghet til å takle livet gir resultater. I mai 2015 besøkte vi internatskolen i Straseni der vi traff 58 glade ungdommer fra 8. og 9. klasse sammen med prosjektleder Aliona Stepan fra CRIC. De stilte oss mange spørsmål, vi hadde en god dialog og fikk innblikk i hva de holdt på med og var opptatt av.

Moldova og ungdommene på internatskolene trenger vår hjelp mer enn noensinne. Vi oppfordrer derfor alle soroptimistklubbene i Norge til å selge lilla sløyfer og på andre måter skaffe penger slik at vi kan fortsette vårt arbeid med «Educating youth for the future».

Ta gjerne kontakt med Moldovakomiteén på moldovakomite@soroptimistnorway.no om dere har spørsmål eller ønsker mer informasjon. ■

Vellykket jordmorprosjekt

Radikal nedgang i mødre- og nyfødt-dødelighet i Battambang området i Kambodsja etter at jordmorprosjekt ble startet i 2004. AV MERETE DØHL RIMER OG RAGNHILD ARNESEN, MO I RANA SOROPTIMISTKLUBB

Tromsø Mineskadesenter er sterkt inne i mineskadearbeid i Battambang-området i Kambodsja. Et av prosjektene / tiltakene har vært og er, etablering og utvikling av jordmortilbud til fattige gravide kvinner i et område med stor mineskadebelastning.

Margit Steinholt, gynekolog fra Sandnessjøen, er en av drivkreftene i dette arbeidet. Hun har siden 2004 vært med på å utvikle dette tilbudet i lag med lokale fagfolk. Resultatene er oppsiktsvekkende! Dødeligheten blant mødre og nyfødte har gått ned med over 80 % etter at opplæringa ble iverksatt. For å kunne fortsette dette arbeidet må det utdannes flere jordmødre, og det koster penger.

Vi i Mo i Rana soroptimistklubb fikk nyss om dette for noen år siden via en lokal lege; Harald Sommersteth, som har reist sammen med Margit til Kambodsja en rekke ganger. Dermed inviterte vi Margit Steinholt på et klubbmøte, hvor hun viste bilder og fortalte om alle utfordringene den fattige befolkninga står overfor på en rekke områder, ikke minst kvinnene.

Vi ønsket å hjelpe og spurte Margit om hvordan vi kunne bidra. Hun kom straks på tanken om å sponse ei lokal jente med jordmor-utdanning i 3 år. Det ble tatt opp i klubben, og det ble bestemt at dette skulle være vårt neste prosjekt. (fra november 2014). Dermed var vi i gang!

Vi har fått rapport fra Kambodsja om hvem som ble «vår» jente. Hun heter Vibol og er 22 år gammel. Vibols mor er

enke og familien har ikke råd til å finansiere utdanning for datteren sjøl. For å få dette utdanningsstipendet, har Vibol gjort avtale om plikttjeneste i 3 år i sitt hjemdistrikt. I tillegg til henne er det ei jente til derfra på samme vilkår, men finansiert av Mineskadesenteret i Tromsø.

Begge jentene blir fulgt opp av Chandy Houy som er prosjektleder og jordmor selv. Chandy, sammen med sin søster, var på besøk i Norge hos Margit Steinholt i mai 2015. I den anledning inviterte Margit til en sammenkomst hjemme hos seg, hvor to fra Mo i Rana soroptimistklubb og mange andre bidragsytere fra Helgeland fikk møte henne og høre om forholdene hjemme og om prosjektet. Det ble vist både bilder og film. Det ble virkelig et sterkt møte med ei stillferdig, men modig og sterk dame.

Vi er glade for å kunne være med på å bidra noe for at kvinner og barn som har et mangelfullt utviklet helsetilbud i et fattig hjørne av verden, kan få et bedre og tryggere fødselshjelp tilbud.

Nå håper vi i Mo i Rana Soroptimistklubb i samarbeid med Margit Steinholt og Harald Sommersteth å få til en tur til Kambodsja når Vibol blir ferdig med utdannelsen. Det ville vært noe det!

Mer info:

www.traumacare.no og www.tcfcambodia.org ■

Female Teacher Education Project Afghanistan

Askim Soroptimistklubb bidrar til at de mest utsatte i samfunnet skal få utdanningsmuligheter og kunne bidra til fredsbygging. AV ASTRI MYRVANG, ASKIM SOROPTIMISTKLUBB

Rundt halvparten av alle jenter i Afghanistan er registrert som elever ved skolene i landet. Men etter 12 års alderen slutter imidlertid mange jenter å gå på skole.

Ofte er det fordi de ikke kan ha mannlige lærere. Særlig på landsbygda finnes det veldig få kvinnelige lærere.

Karen Korol fra Askim arbeider frivillig og driver et 5-årig prosjekt i Mazar-E-Sharif i Nord-Afghanistan med fokus på å utdanne lokale kvinnelige lærere som kan undervise jenter. Hun snakker språket og kler seg som afghanere.

Female Teacher Education Project (FTEP) har valgt ut 15 landsbyer i Nord-Afghanistan der jenter til nå ikke har hatt et tilbud utover 6. klasse.

En kvinne fra hver landsby får 2 års akademisk lærerutdanning i byen Mazar-E-Sharif samtidig som de får dekket kost og losji.

Prosjektets mål er å se kvinnene returnere til sine landsbyer som lærere og etablere velfungerende klasser for jenter fra 13 år og oppover. Det vil være en oppfølging av dem i landsbyene sine i 2 år etter treningen.

Prosjektets totale tidsramme er 5 år (2013-2017).

Et overordnet mål er å se andelen jenter øke i grunnutdanningen utover 6. trinn og samtidig tilby dem kvalitetsutdanning gitt av profesjonelle lærere. Jenter med en utvidet utdanning øker sjansene for landsbyer i Afghanistan til å utvikle seg til å bli sunne, selvstendige samfunn.

Jenters muligheter til å forlate landsbyene sine er liten. De forblir gjerne i landsbyen sin, mens utdannede gutter forsvinner til byene for å søke lykken. Derfor er landsbyers mulighet for utvikling avhengig av at jentene blir utdannet.

Ofte blir landsbyjenter i Afghanistan giftet bort i 12-13 årsalderen. Man kan forvente at dette tallet endrer seg når jentene får gå på skole til fullendt 12. klasse.

Prosjektet er godkjent i 5 år av NORAD (2013-2017) og de årlige midlene derfra dekker om lag 70% av de nøkterne utgiftene til denne utdanningen.

Når man sammenligner med andre utdanningsprosjekter i Afghanistan, er dets styrke og klare identitet at den prioriterer kvalitet, dybde og lokal forankring. I Afghanistan er dette dessverre mange steder hverken anerkjent som nødvendig eller viktig.

Askim Soroptimistklubb yter tilskudd til prosjektet ved å gi overskuddet fra de årlige kranssekakelotteriene før jul. ■

EME

EVA MARIT EDWARDSSEN
Kunsthåndverker & Gullsmed

eva@edwardsen.no
www.edwardsen.net
facebook.com/evamedwardsensmykker
instagram@evaartjewellery

Fra Røros til Malawi

Røros soroptimistklubb har sendt i alt 35 000 kr til et prosjekt i Malawi. Hvorfor? AV KARI INDSETH

Malawi er ett av verdens fattigste land. Majoriteten lever av sjølbergingsjordbruk og mais er den viktigste matvaren. Maisen kokes og rulles til boller, N'Sima. Den spises med fingrene, gjerne dyppa i kraft. Matvaretilgangen er klimaavhengig. De globale endringene er allerede merkbare. De siste åra har avlingene vært små på grunn av tørke, med unntak av de første månedene i 2015 da store deler av landet sto under vann. 200 000 ble husløse. Nå er landet igjen tørkeramma, og 2,8 av landets 15,4 millioner innbyggere lider av matmangel. 50 % av befolkningen i Malawi har en inntekt på under sju kroner dagen. Det betyr at bøndene mangler penger til å kjøpe såkorn og kunstgjødsel.

Fra 1994 ble skolegangen i Malawi gratis, men ikke obligatorisk. Grunnskolen er 8-årig fra 6 år, ungdomsskoletrinnet går over to år, det samme gjør den videregående delen. De fleste begynner skolegangen, men frafallet er betydelig. Ifølge Verdensbanken var 25 % av befolkningen analfabeter i 2010. Etter at skolen ble gratis, ble presset på skolene større. Det er mangel på klasserom, så mye av undervisningen foregår utendørs under store trær, akkurat slik vi forestiller oss afrikansk skolegang. Det er også mangel på kvalifiserte lærere. For å bøte på lærermangelen, ble lærerutdanninga korta ned. Hiv/aids ramma i stor grad unge mennesker som tok utdanning i byene, og dermed også

lærertilgangen. På landsbygda fikk mange foreldre barna hjem i kister. Også skolemateriellet er svært nødtørftig. Klassene er store, ofte med 70-100 elever. Undertegna har besøkt barneskolen i Kasungu, der 70 ivrige elever kjempa om oppmerksomheten når læreren tegna et eple på tavla og spurte hva det het på engelsk!

I vårt perspektiv er jenter og utdanning viktig. Norges ambassadør til Malawi, Asbjørn Eidhammer, har sagt at «Når du utdanner ei jente, utdanner du en hel nasjon». Hvordan er jentenes muligheter i Malawi? De fleste jentene begynner utdanningsløpet, men frafallet er stort. Talla varierer, men et sted mellom 27 % og 35 % fullfører. Vel halvparten av jentene mellom 15 og 24 år kan skrive. Det er mange årsaker til at jentene gir opp skolegangen. I internasjonale rapporter framheves «seksuelle og reproduktive helseårsaker». Barneekteskap og barn som får barn er vanlig i Malawi. Derfor slutter mange jenter i de siste åra av grunnskolen. Jentene har rett til å fortsette skolegangen etter graviditeten, men de færreste bruker den retten. De tidlige svangerskapa skyldes ofte voldtekt, men også tradisjonelle overgangsriter. Det er ikke uvanlig at foreldrene tar jentene ut av skolen for å skjerme dem mot uønska graviditet. Ellers slutter jentene for å hjelpe til hjemme. Aidsepidemien har gått hardt utover foreldregenerasjonen, og aleneforeldre, bestemødre og større søsken sitter igjen med ansvaret for barneflokker.

Til tross for mange problemer er det lyspunkter. Det er økt forståelse for at hvert skoleår befolkninga får, har betydning

Her bor de.

Her bor de.

Lunsjen inntas.

for andre utviklingsmål, som BNP og demokratiutvikling, og at det må satses spesielt på jenter og kvinner. Den norske regjeringa gikk i 2014 inn i et prosjekt for å styrke utdanningssektoren i Malawi. Der legges det vekt på å skape jentevennlige læringsmiljø.

Røros Soroptimistklubbs støtte skal hovedsakelig gå til bygging av skoleinternat for jenter. Støtten går gjennom en privat, lokalt forankra organisasjon som heter GHB (Grønn-Hagen Bjørke) Malawi Foundation.

Administrasjonsutgiftene er minimale, og økonomikontrollen er god. Norad har hittil støtta prosjektene med i alt 4,4 millioner kroner. Ellers er Kavli-stiftelsen inne i bildet, foruten små og store bidragsytere. GHBMF har siden 2010 bygd 50 klasserom, har pussa opp like mange, og er nå i gang med 6 nye skolebygg. Nevnes må også omfattende brønnbygging som forsyner 50 000 brukere med vann. Det vil også gagne jenters og kvinners muligheter ved å frigjøre tid. Et siste prosjekt er lån øremerka for kvinner til innkjøp av kunstgjødsel for å dyrke grønnsaker for salg. ■

Kjolesalget på Molde torg som ble tatt av vinden!

10. desember appellen, Educate to Lead, Nepal

Prosjektgruppen: Kari Tallaksen, Anna-Beth Gilje, Brita Sekkenes, Gunvor Istad

Molde Soroptimistklubb, ved 4 av dem, hadde denne dagen store planer. Vi stilte tidlig opp på Molde torg for å få den beste plassen.

Med oss hadde vi partytelt, kjoler, vesker, sjal, Soroptimistkort, nye kunstbøker til godt nedsatt pris. Plasseringen på torget var meget gunstig, og vi satte i gang med å installere oss denne tidlige morgenen.

Da alt var perfekt, syntes vi, kom nordveststormen og regnet inn for fullt, og telt og klær blåste til himmels. Da ga vi opp – noe motløse - men etter en kafétur var motet på topp igjen, og vi er klare for ny innsats.

Salgsbord/stands på Representantskaps- og landsmøtet i Sandefjord 2016

Klubber som ønsker salgsbord/stands skal melde dette til unionskasserer@soroptimistnorway.no Wenche Wickstrand innen 1. april 2016. Ta med følgende opplysninger:

- Klubb
- Kontaktperson (navn, e-post og mobil)
- Hva skal selges/produkt
- Plassbehov (helt/halvt bord)
- Andre behov (strøm/veggplass)

Obs! Nye salgsprodukter med Soroptimistlogo må være godkjent av Unionstyret. Husk at 10% av salget under R&L skal gå til Utdanningsfondet (unntak for prosjektene *Go for water, Moldova, Lilla sløyfer*). Unionskasserer vil kontakte dem som skal ha stands med nærmere informasjon i god tid før møtet.

Velkomst ved Cross Road Childrens's Home. Foto John Kåre Olsen.

Støtter barnehjem i Sør-Afrika

Sandnessjøen soroptimistklubb vil være med på å finansiere utdanningen for to ansatte på et barnehjem i Matatiele, Sør-Afrika. AV SANDNESSJØEN SOROPTIMISTKLUBB

Klubben har støttet Crossroad Children's Home i Matatiele siden 2006. Kontakten ble opprettet gjennom sykepleierutdanningen ved det som den gang het Høgskolen i Nesna, men som fra årsskiftet inngår i nyopprettede Universitet nord. Høgskolen har gjentatte ganger sendt studenter og lærere til Sør-Afrika i forbindelse med praksisopplæring på barnehjemmet.

Gir forståelse og innsikt:

I 2013 ønsket klubben å få til en mer målrettet støtte til utdanning av omsorgsarbeidere, mamaene, på barnehjemmet. I samarbeid med grunnleggeren av barnehjemmet, Liz Whittle, er det gjennomført flere kurs for samtlige omsorgsarbeidere. Det dreier seg både om kurs i førstehjelp og kurs i kunnskap om barns utvikling til god fysisk og psykisk helse. De siste kursene ble også gjennomført for fosterforeldre i Matatiele-regionen. Gjennom prosjektet har soroptimistklubben fått innsikt i barnehjemmets drift og effekten av opplæringsaktiviteten for omsorgsarbeiderne. Vi har fått be-

kreftet at opplæring gir økt forståelse og innsikt. Ved å vise ømhet og nærhet, og ved å uttrykke følelser på en god måte, vil mamaene bli gode rollemodeller for barna. Opp-læringen er også viktig fordi den øker kompetansen når det gjelder å ta gode valg i egne liv.

Veien videre – Nå venter nye oppgaver

I samarbeid med Liz Whittle vil Sandnessjøen soroptimistklubb i år støtte fullføring av utdanningen til to av kvinnene som arbeider på barnehjemmet, Mary og Ruth. Begge er i ferd med å utdanne seg til sosialarbeidere – og begge vil fortsette å arbeide på barnehjemmet etter at de har skaffet seg ny kompetanse.

Link til informasjonsfilm om Crossroad Children's Home på Cross Road Care Centers hjemmeside:

<http://crossroadscarecenters.co.za/photos.html>

A lost generation? We won't let that happen! «Syrie – Back to school»

Da jeg var på kongressen i Istanbul i juli 2015 fikk jeg kjennskap til ovennevnte prosjekt. En nederlandsk klubb hadde stand – jeg snakket med de nederlandske kvinnene og ble veldig begeistret for dette prosjektet. For å si det enkelt: det traff meg midt i hjertet, som kvinne, som mor, som bestemor. AV ANNE LISE SIEM,

ÅLESUND SOROPTIMISTKLUBB

Ifølge mine informasjoner er bakgrunnen som følger: Tyrkia, som jo er Syrias naboland, er blitt oversvømt av flyktninger over lang tid. Tyrkia har «rakt hendene i været» og sagt fra, offisielt, at de ikke makter å gjøre noe for alle barna som ankommer. De har bedt FN ta over dette ansvaret, og FN har reagert positivt og setter opp skoler for syriske barn. Vel og bra, men: de tar kun ansvar for de barna som er registrert ankommet flyktningeleirer. Imidlertid finnes der hundretusener av syriske barn som ikke er registrert. For disse eksisterer der ingen tilbud om skole. Det er disse barna dette prosjektet setter søkelyset på.

Etter hjemkomsten fra Istanbul tok jeg dette opp på klubbmøte og det ble da bestemt at Ålesund soroptimistklubb skulle støtte prosjektet. Deretter ble saken også publisert på distriktsmøtet og Molde-klubben meldte også sin interesse for å støtte dette prosjektet. Vår støtte vil bli via Nederland og vi har nå vært i kontakt og fått følgende utfyllende informasjon derfra:

Den tyrkiske regjering har gitt ansvaret for utdanningsprosjekt for flyktningbarn til UNICEF, og soroptimistene i Nederland arbeider sammen med denne organisasjonen.

Størrelsen og kompleksiteten på flyktningproblemet er så enormt, og dessverre fremdeles økende, og de føler at som Soroptimister har de en forpliktelse til å handle. Barn startet ikke krigen – de har rett på utdanning og et trygt sted å være.

Partnerskapet med UNICEF muliggjør opprettelsen av et utdanningsprogram, tilpasset behovet til flyktningbarn. UNICEF jobber sammen med den tyrkiske regjering/administrasjon og partner-organisasjoner. De jobber med tilgjengelighet på skolebygninger og utstyr for både skoler og barna. De sørger også for rekruttering av syriske frivillige lærere og skaffe oppfølgingsklasser, barnevennlige områder, litteratur og mattebøker.

Prosjektets organisering i Nederland

Målet og avslutningen av prosjektet er blitt satt opp sammen med UNICEF Nederland samt UNICEFs-landskontor i Tyrkia. De vet hvilke behov som er akutte.

HOVEDPRINSIPPENE for samarbeid med prosjektet:

- lik utdanning for jenter og gutter og utdannelsen skal være politisk nøytral
- tilfredsstillende utdannede lærere
- konstant overvåking: en utførlig årlig rapport over bruk av finansielle bidrag
- videre at disse pengene er øremerket slik at organisasjonens utgifter kan bli holdt til ca 8%

Status juni 2015 – 15 måneder etter lansering av prosjektet:

- 73 AV 100 nederlandske klubber er aktive deltagere i prosjektet
- € 100 000 er blitt samlet inn første året
- Over 2100 flyktningbarn utenfor flyktningeleirer vil få delta i utdanningsprogram finansiert av soroptimist NL
- MEN: nærmere 400 000 syriske barn i skolealder (i Tyrkia) er ikke i skole pr. juni 2015

Klubbene i Nederland kan selv velge å delta og hvordan de skal gjøre sin del. Undergrupper er satt opp for å utvikle aktiviteter og kommunikasjon – og den internasjonale deltakelsen, slik at prosjektet blir i fokus i de forskjellige klubbene og i samfunnet forøvrig. Det nederlandske co-operasjonsprosjekt kan enkelt bli brakt til et internasjonalt nivå. De kan dele sin erfaring med andre klubber og unioner. UNICEF – på sin side – kan gjøre det enklere med de nasjonale UNICEF-komiteene i de enkelte land. Dette har allerede vært diskutert av UNICEF NL og det europeiske HQ av UNICEF i Geneve.

Individuelle klubber kan be om mer informasjon fra sine nederlandske «Friendship links» - de kan donere – assistere ved forskjellige aktiviteter – eller delta i felles aksjoner.

En internasjonal «rollout» mm er under produksjon slik at land og klubber kan delta i prosjektet. The International Task Force vil med glede hjelpe dere i gang med planer og kontakter:

mail to syriaback2school@soroptimist.nl
info på <http://syriaback2school.weebly.com/>

Kanskje kan dette være noe for din klubb også?

B-blad

Norsk Soroptima
v/Synnøve Fagerhaug
Syvermarka 56, 6012 ÅLESUND

Dersom noen ønsker å bruke appellen vår, f.eks. som hilsen til vennskapsklubber i utlandet, er dette den offisielle engelske oversettelsen:

THE NORWEGIAN SOROPTIMIST PLEDGE

**Let us show sincerity in friendship,
striving to promote peace and understanding.
Let us be willing to help and to serve.
Let us always set high goals for ourselves,
and let us display dignity and commitment in
our daily work.**

*Appellen er oversatt av Astrid Martinussen Almaas
fra Lister soroptimistklubb og oversettelsen er
godkjent av Unionsstyret i styremøte
14. desember 2015*

Oppslagstavla

Norske soroptimisters
utdanningsfond
bankgiro
2050.29.08511

Nytt kontonr Moldovaprojekt
2801.13.38765 (gammelt xxx.18.78155)

Sekretærinformasjon

Klubbene er nå selv ansvarlige for å holde informasjonen om sine medlemmer oppdatert i vårt medlemsregister.

Dette gjelder alle inn- og utmeldinger og endringer i medlemsopplysninger.

MEN - klubbene skal fortsatt sende inn melding til landssekretæren etter årsmøtene om hvem som er valgt til de ulike styreverv for påfølgende soroptimistår.

Disse opplysningene skal klubben IKKE legge inn. Frist for innsending er 1. mai.

Elektronisk skjema ligger på
www.soroptimistnorway.no/skjema

Aktuelle webadresser

Stoff til Soroptima sendes til
soroptima@soroptimistnorway.no

Soroptimist International
www.soroptimistinternational.org

Rapportering av prosjekter
<http://reports.soroptimistinternational.org/reports>

Europaføderasjonen
www.soroptimisteurope.org

Soroptimist Project Matching
www.soroptimistprojects.org

FOKUS:
www.fokuskvinner.no

FNs kvinneorganisasjon:
www.unwomen.org

FN-sambandet:
www.fn.no

Viktige datoer

30. mars
Frist for stoff til neste Soroptima med tema:
Prosjektarbeid/helse og miljø

27.-29. mai
R&L møte i Sandefjord

Annonsepriser

Helside - kr. 2.800,- 1/4 side - kr. 700,-
1/2 side - kr. 1.400,- 1/8 side - kr. 350,-